

Alphen aan den Rijn

Regionaal Bureau Leerplicht

HANDREIKING SCHOOLVERZUIM EN VOORKOMEN VAN THUISZITTEN

Schooljaar 2017-2018

Voor scholen van de samenwerkingsverbanden in het basis- en voortgezet onderwijs in de Duin- en Bollenstreek, Leidse regio en de Rijnstreek.

Deze handreiking is gemaakt in samenwerking met de volgende partners:

Inhoudsopgave:

1. INLEIDING

2. VERZUIM

2a. GEORLOOFD VERZUIM

Ziek

Vrijstellingen

Schorsing

Verwijdering

2b. ONGEORLOOFD VERZUIM

Absoluut verzuim

Relatief verzuim

Langdurig relatief verzuim

Wettelijk verzuim

Luxe verzuim

Overig verzuim
te laat komen

3. Leerlingen die langer dan 4 weken niet naar school gaan.

3a. Thuiszitters

3b. Risicoleerlingen

3c. Opschaling

Bijlage 1: Beleidstafel thuiszitters

1. INLEIDING

Ieder kind in Nederland heeft recht op onderwijs, zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot mondige, zelfstandige volwassenen, voldoende toegerust om te participeren in de samenleving.

Met de invoering van passend onderwijs is dit uitgangspunt niet veranderd.

Wel is veranderd dat er met passend onderwijs meer nadruk is komen te liggen op het voorkomen van thuiszitters. Eén van de speerpunten binnen passend onderwijs is dat de schoolbesturen die verenigd zijn in de samenwerkingsverbanden, met elkaar passende ondersteuning creëren voor alle jongeren in het werkgebied van het samenwerkingsverband. Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte hebben de schoolbesturen zorgplicht. Zorgplicht wil zeggen dat de school waar de ouder het kind aanmeldt, pas loslaat als het kind op een passende onderwijsplek is aangekomen. Met deze passende ondersteuning moet thuiszitten voorkomen worden. Naast het hebben van passende ondersteuning is het van belang om tijdig te signaleren dat een leerling ondersteuning nodig heeft. Eén van de signalen kan verzuim zijn. Uit onderzoek is gebleken dat verzuim vaak een voorbode is van thuiszitten of voortijdig schoolverlaten (bijvoorbeeld Oberon, 2008; Hartkamp, 2005 en Van Lieshout, 2003).

Er zijn niet alleen veranderingen op het gebied van onderwijs, ook op het terrein van de jeugdhulp zijn er veranderingen.

De gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdhulp, dit houdt in dat er meer mogelijkheden voor regionaal en lokaal maatwerk zijn.

De gemeenten in de regio Holland Rijnland en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben een gemeenschappelijke paragraaf opgesteld, waarin zij hun visie delen en waarin aangegeven is dat zij op onderdelen gemeenschappelijk optrekken en een meer integrale aanpak voorstaan. De gemeenschappelijke paragraaf is ook leidend voor de afspraken en samenwerking met leerplicht.

Er zijn uiteenlopende redenen waarom een kind niet op school is. Deze handreiking geeft inzicht in de soorten verzuim en andere redenen van afwezigheid. Voor thuiszitters en risicoleerlingen staat beschreven hoe we binnen de regio Zuid-Holland Noord¹ met elkaar samenwerken. Afspraken hoe we met onze inzet de duur van het thuiszitten kunnen verkorten en een passend aanbod van onderwijs of zorg realiseren. Bij alle verzuimsoorten en voor de thuiszitters en risicoleerlingen wordt aangegeven welke actie van wie wordt verwacht. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar wetgeving en afspraken die op regionaal niveau zijn gemaakt ten aanzien van verzuim.

Ondanks de gemaakte afspraken zijn er soms thuiszitters en risicoleerlingen waar op korte termijn geen oplossing voor gevonden kan worden. Bijvoorbeeld jongeren die door tegenstrijdige wet- en regelgeving geen aanspraak kunnen maken op onderwijs en zorg te gelijk. De beleidstafel thuiszitters heeft de opdracht om ook voor die jongeren een passende onderwijsplek te organiseren.

¹ De regio bestaat uit de Samenwerkingsverbanden PO; Leiden e.o. (28.11), Duin- en Bollenstreek (28.12) en Rijnstreek (28.13) en de Samenwerkingsverbanden VO; Duin- en Bollenstreek (VO-2803) Leiden e.o. VO-2801) en Midden-Holland & Rijnstreek (VO-2802) als ook het landelijk reformatorische samenwerkingsverband VO (VO-0001)

2. VERZUIM

Er zijn verschillende soorten verzuim. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Per verzuimsoort is uitgewerkt wat er mee bedoeld wordt en welke inzet van wie verwacht wordt.

Leerlingen die langer dan 4 weken niet naar school gaan zowel geoorloofd of ongeoorloofd hebben in het bijzonder onze aandacht. Zij worden thuiszitter of risicoleerling genoemd.

Geoorloofd verzuim

Ziek----->

Geschorst-->

Verwijderd-->

Vrijstelling

<p>Risicoleerling regionale term</p>

Ongeoorloofd verzuim

Absoluut verzuim----->

Langdurig relatief verzuim-->

Wettelijk verzuim

Luxe verzuim

Overig verzuim

<p>Thuiszitter landelijke term</p>

2a. GEOORLOOFD VERZUIM

Onder geoorloofd verzuim verstaan we afwezigheid vanwege een vrijstelling, afwezigheid wegens ziekte en afwezigheid als er sprake is van een schorsing of verwijdering. Ondanks het feit dat het verzuim geoorloofd is, wordt er inzet van school en indien noodzakelijk van de netwerkpartners verwacht.

Ziek

Een ziek kind kan in sommige gevallen niet naar school. Ouders moeten de school informeren over het ziek zijn van hun kind. De wetgever gaat ervan uit dat de ouder te goeder trouw handelt bij een ziekmelding. Soms spreken we van zorgwekkend ziekteverzuim. Een kind is door ziekte zoveel afwezig dat de ontwikkeling op school stagneert.

Ouders
De ouders melden de leerling afwezig op de eerste dag van ziekte/afwezigheid voorafgaand aan de aanvang van de lessen. Daarbij geven de ouders aan hoe lang de leerling vermoedelijk afwezig zal zijn.
School
Afhankelijk van de ziekmelding houdt de school contact met de ouders/leerling. Bij ziekteverzuim langer dan 2 weken of bij een 4 ^e ziekmelding in een kwartaal heeft de school een gesprek met ouders en eventueel de leerling om afspraken te maken over het verminderen / voorkomen van ziekteverzuim. Indien nodig wordt advies gevraagd aan de behandelend arts of aan de GGD. Ook kan school overwegen om het ondersteuningsteam bij elkaar te roepen. Indien ouders niet meewerken aan de gemaakte afspraken met school en/of een advies van de behandelend arts of de GGD is er mogelijk sprake van ongeoorloofd schoolverzuim. Dit wordt gemeld bij leerplicht.
GGD
De medewerker van de GGD geeft op verzoek van ouders, school (VO) of in uitzonderlijke gevallen op verzoek van leerplicht een advies met betrekking tot de schoolgang van de leerling. De GGD geeft geen oordeel over het verzuim dat al heeft plaatsgevonden. Het advies over wat wacht verwacht mag worden t.a.v. het schoolbezoek van de leerling

wordt aan ouders gegeven en na toestemming van ouders en leerling schriftelijk teruggekoppeld naar school. Zo nodig ook naar de leerplichtambtenaar.

Leerplicht

De leerplichtambtenaar doet onderzoek in hoeverre er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim en onderneemt actie om het verzuim te stoppen. Die acties kunnen gericht zijn op hulp (jeugdhulptraject), op handhaven (een strafrechtelijk traject) of een duaal traject.

Na toestemming van ouders/ leerling koppelt de leerplichtambtenaar terug naar school en andere relevante betrokkenen.

Schorsing

We spreken van een schorsing indien een leerling de toegang tot de school is ontzegd.

School

- Ouders worden schriftelijk door het bevoegd gezag op de hoogte gebracht van de schorsing.
- In de praktijk doet de directeur dit namens het bevoegd gezag.
- In de brief staan de redenen van de schorsing vermeld en ook de procedure van het eventuele bezwaar.
- Een schorsing mag niet meer dan 5 dagen zijn.
- De school stuurt bij een schorsing van meer dan 1 dag een kopie van de schorsing naar de onderwijsinspectie en naar de leerplichtambtenaar.
- In het basisonderwijs ontvangt ook het samenwerkingsverband een kopie van de schorsing.

Leerplicht

Registreert de schorsing.

Verwijdering

Een leerling verwijderen is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. Voordat het bevoegd gezag het besluit tot verwijdering kan nemen, moet het de leerling (indien ouder dan 12 jaar) en de ouder(s)/verzorger(s) horen. Voor een leerling van het basisonderwijs moet ook de groepsleerkracht gehoord worden. Voor dat er een besluit genomen wordt, is overleg met de onderwijsinspectie vereist. De leerplichtambtenaar wordt over de verwijderingsprocedure geconsulteerd.

Met ingang van passend onderwijs geldt voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs een strikt uitgangspunt. Verwijdering is alleen mogelijk wanneer de plaatsing op een andere passende school geregeld is. Een leerling kan alleen definitief verwijderd worden wanneer de leerling ingeschreven staat op een andere school. Voor de duur van deze zoektocht is geen wettelijk voorschrift gegeven, maar in het belang van de leerling wel zo snel mogelijk.

School

School geeft in de schoolgids en op de website informatie aan ouders over het schoolbeleid en de te volgen procedure bij verwijdering en handelt bij een voornemen tot verwijdering volgens dit beleid.

De school zoekt een andere school voor de leerling.

De school informeert het Samenwerkingsverband en Leerplicht zodra bij een voornemen tot verwijderen van een leerling.

De school informeert Leerplicht als een leerling 4 weken niet naar school gaat, meldt de

leerling als risicoleerling bij het samenwerkingsverband en volgt het protocol risicoleerling.

Zodra een besluit tot verwijdering daadwerkelijk een feit is, zet het bevoegd gezag (of namens hen de directeur van de school) de volgende stappen:

- Het informeert de leerling en ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over het voornemen tot verwijdering, de reden van de verwijdering en biedt leerling en ouders/ verzorgers gelegenheid te worden gehoord. Hangende de definitieve beslissing kan de leerling geschorst zijn.
- Het informeert de leerling en ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de verwijdering en de reden daarvoor.
- Het informeert de leerling en ouder(s)/verzorger(s) over de wijze waarop bezwaar tegen de verwijdering gemaakt kan worden.
- Het meldt de uitschrijving binnen 7 dagen bij DUO. (nadat de school zich ervan vergewist heeft dat de leerling op een andere school is ingeschreven)
- Het stuurt een kopie van zijn brief aan leerling en ouder(s)/verzorger(s) naar de onderwijsinspectie, de leerplichtambtenaar en het samenwerkingsverband.

Leerplicht:

Volgt het protocol risicoleerling en registreert de uitschrijving en de inschrijving op een nieuwe school.

Samenwerkingsverband

Volgt het protocol risicoleerling.

Vrijstellingen

Er zijn verschillende redenen waarom ouders een vrijstelling voor hun kind aanvragen.

School:

Beoordelen van aanvragen voor:

- vakantieverlof buiten de vastgestelde schoolvakanties
- verlof vanwege gewichtige omstandigheden t/m 10 schooldagen
- verlof vanwege verplichtingen voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging
- verlof op grond van leeftijd leerling (5 jarigen).

Leerplicht:

Beoordelen van aanvragen voor:

- vrijstelling van de inschrijvingsplicht
- vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs
- vervangende leerplicht
- verlof vanwege gewichtige omstandigheden meer dan 10 schooldagen
- vrijstelling vanwege trekkend bestaan.

2b. ONGEOORLOOFD VERZUIM

Er is sprake van ongeoorloofd verzuim als een kind zonder geldige reden niet aanwezig is. Bij ongeoorloofd verzuim maken we een onderscheid tussen absoluut verzuim en relatief verzuim. Bij het relatief verzuim wordt er vervolgens onderscheid gemaakt tussen langdurig relatief verzuim wettelijk verzuim, luxe verzuim en overig verzuim. Per verzuimsoort wordt beschreven welke actie wordt verwacht en van wie.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een kind niet ingeschreven staat op een school. Om als gemeente in beeld te hebben welke kinderen niet ingeschreven staan op een school, is het van belang dat scholen hun in- en uitschrijvingen tijdig melden bij DUO.

Een leerling die absoluut verzuimt is een thuiszitter.

School:

Scholen pakken hun zorgplicht bij aanmelding op.

In- en uitschrijvingen binnen 7 dagen digitaal melden bij DUO.

Leerplicht:

Leerplicht schrijft ouders aan van wie de kinderen geen schoolinschrijving hebben. Als blijkt dat er inderdaad sprake is van absoluut verzuim, start de leerplichtambtenaar een onderzoek naar de redenen en zet acties in om het absoluut verzuim te stoppen. De leerplichtambtenaar kan bemiddelen wanneer ouders geen school kunnen vinden. De leerplichtambtenaar neemt dan namens ouders contact op met scholen of het samenwerkingsverband. Wanneer ouders niet meewerken, kan er een strafrechtelijk traject ingezet worden.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim als een kind staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd les- of praktijktijd verzuimt. Bij relatief verzuim wordt een onderscheid gemaakt tussen langdurig relatief verzuim, wettelijk verzuim, luxe verzuim en overig verzuim. Per verzuimsoort wordt uitgewerkt wie welke taak en verantwoordelijkheid heeft.

Langdurig relatief verzuim

Van langdurig relatief verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige leerling langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimt zonder dat er sprake is van vrijstelling van de leerplicht. Een langdurig relatief verzuimer is een thuiszitter waarbij vaak sprake is van meervoudige problematiek die vraagt om een integrale aanpak.

School:

Heeft het verzuimbeleid schriftelijk vastgelegd en informeert ouders (en leerlingen) via de schoolgids en de website over het verzuimbeleid bij ziekte en verzuim waarover de school zorgen heeft.

Voordat school een verzuimmelding (LRV) bij leerplicht doet, is er contact geweest met ouders, en in het VO ook de leerling. Met hen zijn de plannen om voor een terugkeer in de les/naar school besproken.

Alle door het rijk bekostigde scholen melden via het DUO verzuimloket.

Bij de melding één van de onderstaande opties aangeven:

- De leerling wil niet naar school;
- Ouders sturen hun kind niet naar school;
- Geen overeenstemming ouders/school over een passende onderwijsplek.

Leerplicht:

De leerplichtambtenaar bekijkt de informatie in de verzuimmelding en de informatie die al bekend is bij leerplicht. Er wordt contact gezocht met school en eventueel met andere betrokkenen. Met de ouders en vanaf 12 jaar samen met ouder(s) en jongere zoekt de leerplichtambtenaar een oplossing voor het verzuim en bespreekt hoe het schoolverzuim in de toekomst kan worden voorkomen. Indien nodig wordt een instelling voor hulpverlening ingeschakeld. Tevens wordt normatief opgetreden. Leerling en ouders worden aangesproken op hun verplichtingen. Bij verwijtbaar verzuim wordt er een schriftelijke waarschuwing gegeven of er wordt proces-verbaal opgemaakt. Op dit proces-verbaal kan strafvervolgning door het Openbaar Ministerie volgen of in bepaalde gevallen een verwijzing naar Bureau Halt. Ook kan er sprake zijn van een duaal traject waar een zorgtraject en een handhavingstraject tegelijkertijd ingezet worden.

In alle gevallen rapporteert de leerplichtambtenaar aan de melder terug, wat er met de melding is gebeurd en welke acties en afspraken gemaakt zijn.

Wettelijk verzuim

In de leerplichtwet staat dat scholen verplicht zijn om verzuim van 16 uur in 4 weken binnen 5 werkdagen te melden bij leerplicht. Bij voortdurend schoolverzuim van 16 uur in 4 weken volgt iedere keer na 5 werkdagen een vervolgmelding.

School:

Informeert ouders en in het VO ook de leerlingen over het verzuimbeleid van de school. De school meldt al het vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim van 16 uur in vier weken binnen 5 dagen via het DUO verzuimloket. Bij voortdurend verzuim van 16 uur in vier weken volgt iedere keer na 5 werkdagen een vervolgmelding bij DUO.

Leerplicht:

De leerplichtambtenaar bekijkt de informatie in de verzuimmelding en de informatie die al bekend is bij leerplicht. Er wordt contact gezocht met school en eventueel met andere betrokkenen. Met de ouders en vanaf 12 jaar samen met de jongere zoekt de leerplichtambtenaar een oplossing voor het verzuim en bespreekt hoe het schoolverzuim in de toekomst kan worden voorkomen. Indien nodig wordt een instelling voor hulpverlening ingeschakeld. Tevens wordt normatief opgetreden. Leerling en ouders worden aangesproken op hun verplichtingen. Bij verwijtbaar verzuim wordt er een schriftelijke waarschuwing gegeven of er wordt proces-verbaal opgemaakt. Op dit proces-verbaal kan strafvervolgning door het Openbaar Ministerie volgen of in bepaalde gevallen een verwijzing naar Halt. Ook kan er sprake zijn van een duaal traject waar een zorgtraject en een handhavingstraject tegelijkertijd ingezet worden.

In alle gevallen rapporteert de leerplichtambtenaar aan de melder terug, wat er met de melding is gebeurd en welke acties en afspraken gemaakt zijn.

Luxe verzuim

Luxe verzuim is een vorm van relatief verzuim waarbij zonder toestemming van school of leerplicht buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd.

School

School gaat in gesprek met ouders en stelt hen op de hoogte van de melding bij leerplicht. Het verzuim wordt gemeld aan leerplicht via het DUO verzuimloket.

Leerplicht

De leerplichtambtenaar bekijkt de informatie in de verzuimmelding en de informatie die al bekend is bij leerplicht. Er wordt met ouders en indien nodig contact gezocht met school. De leerplichtambtenaar doet onderzoek naar de verwijtbaarheid van het verzuim. Bij verwijtbaar verzuim wordt proces-verbaal opgemaakt. Op dit proces-verbaal kan strafvervolgning door het Openbaar Ministerie volgen.

In alle gevallen rapporteert de leerplichtambtenaar aan de melder terug, wat er met de melding is gebeurd en welke acties en afspraken gemaakt zijn.

Overig verzuim

Vanaf 1 augustus 2016 zijn bij DUO de termen signaal verzuim en beginnend verzuim vervallen. Daarvoor in de plaats is overig verzuim gekomen.

Verzuim dat bij DUO, het RBL Holland Rijnland of leerlingenzaken Alphen aan den Rijn gemeld wordt en geen Langdurig relatief verzuim, wettelijk verzuim of luxe verzuim is kan gemeld worden als overig verzuim.

School

Informeert ouders en in het VO ook de leerlingen over het verzuimbeleid van de school. Verzuim dat geen langdurig relatief verzuim, wettelijk verzuim of luxe verzuim is kan worden gemeld. Dit kan als de school zorgen heeft over deze leerling (voormalig signaal verzuim) of als deze leerling regelmatig te laat komt (voormalig beginnend verzuim) Het verzuim wordt gemeld via het DUO verzuimloket.

Leerplicht

Leerplicht pakt het verzuim op volgens het protocol wettelijk verzuim of te laat komen

Te laat komen (geldt in het voortgezet onderwijs)
Leerling die vaak zonder geldige reden te laat in de les is.

School

Heeft het verzuimbeleid voor te laat komen schriftelijk vastgelegd en informeert ouders (en leerlingen) via de schoolgids en de website over het verzuimbeleid bij ziekte en verzuim waarover de school zorgen heeft.

Volgt de richtlijnen van HALT:

School neemt bij 3x te laat komen contact op met leerling en ouder.

Bij 6 x te laat komen gaat de school met ouders en leerling in gesprek over het te laat komen.

Bij 9x te laat komen meldt de school het verzuim bij DUO (overig verzuim) en stelt de ouders van de melding bij leerplicht op de hoogte.

Bij herhaling 12x meldt de school het verzuim bij DUO (overig verzuim) en stelt ouders van de melding bij leerplicht op de hoogte.

Leerplicht

Heeft contact met ouders (en leerling indien deze 12 jaar of ouder is. (Bijv: gesprek, telefonisch contact, brief.)

Stuurt indien er een uitnodigingsbrief gestuurd wordt een kopie van de brief naar de melder.

Verwijst naar de zorg of stuurt een waarschuwingsbrief. Een kopie gaat naar de melder.

Vertelt de ouders dat de uitkomst teruggekoppeld wordt naar de melder.

Koppelt terug aan de melder.

Bij herhaling verwijzing naar de zorg of maakt een proces-verbaal HALT op.

Koppelt terug aan melder.

3. Leerlingen die meer dan 4 weken niet naar school gaan

3a. Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerling die langer dan 4 weken vrijwel continue (richtlijn 90%) ongeoorloofd verzuimt, geen vrijstelling heeft en geen startkwalificatie heeft, of niet ingeschreven staat op een school.

Er wordt een onderverdeling gemaakt in langdurig relatief verzuim en absoluut verzuim (= een leerling die geen schoolinschrijving heeft).

Bron: OCW en DUO

De problematiek rond een thuiszittende leerling vraagt om een integrale aanpak. De leerling en zijn ouders staan centraal. Van alle netwerkpartners, ook aan de school, wordt gevraagd naast leerling en ouders te staan en met hen te kijken hoe de thuiszittende leerling weer naar school kan. Samenwerking met ouders staat hierin centraal. Waar samenwerking met de leerling en ouders onmogelijk blijkt, worden de daarvoor beschikbare (dwang)maatregelen ingezet.

Ouders
<ul style="list-style-type: none">- Van ouders wordt verwacht dat zij samen met school en andere relevante partijen zoeken naar een oplossing voor het thuiszitten.- Informeren school over ontwikkelingen die van invloed zijn op het thuiszitten.
School
Zodra een leerling thuiszit, zo nodig eerder, doet school het volgende: <ul style="list-style-type: none">- Maakt samen met ouders een plan van aanpak met een heldere regie en contactpersoon.- Roept het ondersteuningsteam bij elkaar.- Meldt langdurig relatief verzuim (thuiszitter) uiterlijk na 4 weken of bij 90% verzuim bij het samenwerkingsverband. (Dat is op het moment dat de leerling volgens de definitie een thuiszitter wordt.) Meldt de thuiszitter bij DUO.- Houdt contact met de thuiszitter en de ouders/verzorgers.- Schakelt via de contactpersoon van de school het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of het jeugd- en gezinsteam (JGT) in.- Biedt een aangepast onderwijsprogramma aan.
Samenwerkingsverband
Samenwerkingsverbanden hebben met de komst van de Wet passend onderwijs een belangrijke rol gekregen bij het voorkomen van thuiszitten en bij de terugkeer naar school. Vanuit deze verantwoordelijkheid worden de volgende acties ingezet: <ul style="list-style-type: none">- Zoekt waar nodig na een melding van school samen met de school naar een oplossing voor de thuiszitter.- Checkt het overzicht met thuiszitters wat zij periodiek van leerplicht ontvangen (richtlijn: 1x per maand). Waar nodig wordt, afhankelijk van de regionale overlegstructuur, het overzicht besproken met leerplicht.- Participeert indien wenselijk in een breed overleg voor thuiszitters of organiseert zelf zo'n overleg.- De samenwerkingsverbanden participeren in de beleidstafel thuiszitters Holland Rijnland.
Leerplicht
Leerplicht gaat uit van het recht op onderwijs voor elk kind en zoekt daarbinnen wat de leerling wil, kan en moet. Vanuit die visie worden onderstaande acties ingezet: <ul style="list-style-type: none">- Informeert de samenwerkingsverbanden periodiek (richtlijn: 1x per maand) met een overzicht van langdurig relatief verzuim (thuiszitters) jongeren. Waar nodig wordt het overzicht besproken. Daarbij wordt rekening gehouden met regionale overlegstructuren en een onderscheid gemaakt tussen po en vo.- Adviseert ouders en scholen, als een leerling thuis zit.

- Overweegt als dat nog niet georganiseerd is of een breed overleg voor thuiszitters nodig is, wanneer een leerling langer dan 8 weken thuiszit. De centrale vraag hierbij is of op korte termijn (binnen 4 weken) de thuiszitter weer naar school gaat of dat er een (klinische) behandeling of ander traject op korte termijn is gestart. Als het antwoord op die vraag negatief is, organiseert leerplicht een breed overleg thuiszitters of vraagt het CJG/JGT of de school een breed overleg te organiseren.
- Overweegt een melding in Jeugdmatch.
- Organiseert jaarlijks een beleidstafel thuiszitters waarin de thuiszittersproblematiek in Holland Rijnland en de regio Rijnstreek wordt geanalyseerd en oplossingen worden geïnventariseerd voor gesignaleerde knelpunten.
- Geeft op verzoek van ouders en na advies van arts, psycholoog of psychiater een vrijstelling voor de inschrijving op een school. NB: Deze vrijstelling wordt niet gegeven op grond van handelingsverlegenheid van het onderwijs of omdat er geen passend aanbod van onderwijs en zorg geleverd kan worden.

CJG, JGT en andere zorgpartners

Soms is er meer nodig, voordat een leerling terug kan naar school. Regelmatig is zorg of behandeling een voorliggend traject, voordat een leerling weer op school kan functioneren.

- Organiseren of participeren in het ondersteuningsteam of bij een breed overleg.
- Als blijkt dat de oplossing niet met het ondersteuningsteam gerealiseerd kan worden, neemt de JGT medewerker uit het ondersteuningsteam het initiatief tot het organiseren van een breed overleg. Waar nodig is het onderwijs en of leerplicht hierbij aanwezig.

3b. Risicoleerlingen

- Een leerling die gedurende 4 weken structureel* geoorloofd verzuimt wegens medische of psychische omstandigheden. (artikel 11d LPW)
- Een leerling die is geschorst. De school is handelingsverlegen waardoor de leerling geheel of gedeeltelijk niet naar school mag komen.

*structureel is wekelijks terugkerend verzuim op vaste momenten.

De problematiek rond een leerling die langer dan 4 weken structureel verzuimt, vraagt om een integrale aanpak.

De leerling en zijn ouders staan centraal. Van alle netwerkpartners, ook aan de school, wordt gevraagd naast leerling en ouders te staan en met hen te kijken hoe de thuiszittende leerling weer naar school kan. Samenwerking met ouders staat hierin centraal. Waar samenwerking met de leerling en ouders onmogelijk blijkt, worden de daarvoor beschikbare (dwang)maatregelen ingezet.

Ouders

- Van ouders wordt verwacht dat zij samen met school en andere relevante partijen zoeken naar een oplossing voor het thuiszitten.
- Informeren school over ontwikkelingen die van invloed zijn op het thuiszitten.

School

Zodra een leerling structureel 4 weken verzuim, zo nodig eerder, doet school het volgende:

- Maakt samen met ouders een plan van aanpak met een heldere regie en contactpersoon.
- Roept het ondersteuningsteam bij elkaar.
- Meldt de risicoleerling aan bij het Samenwerkingsverband.
- Houdt contact met de risicoleerling en de ouders/verzorgers.
- Schakelt via de contactpersoon van de school het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of het jeugd- en gezinsteam (JGT) in.
- Betrekt indien nodig leerplicht bij de casus.
- Biedt een aangepast onderwijsprogramma aan.

Samenwerkingsverband

Samenwerkingsverbanden hebben met de komst van de Wet passend onderwijs een belangrijke rol gekregen bij het voorkomen van thuiszitten en bij de terugkeer naar school.

Vanuit deze verantwoordelijkheid worden de volgende acties ingezet:

- Zoekt waar nodig na een melding van school samen met de school naar een oplossing voor de risicoleerling.
- Inventariseert periodiek bij de scholen de risicoleerlingen en stuurt een overzicht naar het RBL of Leerplicht Alphen. (richtlijn: 1x per maand). Waar nodig wordt, afhankelijk van de regionale overlegstructuur, het overzicht besproken met leerplicht.
- Participeert indien wenselijk in een breed overleg voor thuiszitters of organiseert zelf zo'n overleg.
- De samenwerkingsverbanden participeren in de beleidstafel thuiszitters Holland Rijnland.

Leerplicht

Leerplicht gaat uit van het recht op onderwijs voor elk kind en zoekt daarbinnen wat de leerling wil, kan en moet.

Vanuit die visie worden onderstaande acties ingezet:

- Participeert op verzoek van de ouder(s) of een ketenpartner in een breed overleg.
- Organiseert jaarlijks een beleidstafel thuiszitters waarin de thuiszittersproblematiek en de problematiek van de risicoleerlingen in Holland Rijnland en de regio Rijnstreek wordt geanalyseerd en oplossingen worden geïnventariseerd voor gesignaleerde knelpunten.
- Geeft op verzoek van ouders en na advies van arts, psycholoog of psychiater een vrijstelling voor de inschrijving op een school. NB: Deze vrijstelling wordt niet gegeven op grond van handelingsverlegenheid van het onderwijs of omdat er geen passend aanbod van onderwijs en zorg geleverd kan worden.

CJG, JGT en andere zorgpartners

Soms is er meer nodig, voordat een leerling terug kan naar school. Regelmatig is zorg of behandeling een voorliggend traject, voordat een leerling weer op school kan functioneren.

- Organiseren of participeren in het ondersteuningsteam of bij een breed overleg.
- Als blijkt dat de oplossing niet met het ondersteuningsteam gerealiseerd kan worden, neemt de JGT medewerker uit het ondersteuningsteam het initiatief tot het organiseren van een breed overleg. Waar nodig is het onderwijs en/of leerplicht hierbij aanwezig.

3c. Opschaling

Onderwijsconsulent

Ouders hebben de mogelijkheid om een onderwijsconsulent in te schakelen.

Onderwijsconsulenten zijn ingesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) op verzoek van de Tweede Kamer, om ouders/verzorgers en scholen te adviseren en te begeleiden bij onderwijskwesties rond een kind met een handicap, ziekte of stoornis. Het gaat om problematiek rond plaatsing, schorsing, verwijdering, besteding van de gelden of onenigheid over het handelingsplan. Ook proberen onderwijsconsulenten oplossingen te vinden voor kinderen, die langdurig thuis zitten zonder uitzicht op een onderwijsplaats.

Onderwijszorgconsulent

Sinds 2015-2016 zijn er onderwijszorgconsulenten beschikbaar voor ouders en scholen die problemen ervaren bij het ontwikkelen van een onderwijszorgarrangement voor een individuele leerling en daar samen niet uitkomen. Het gaat het gaat leerlingen voor wie zorg en school voorwaardelijk is voor het volgen van onderwijs.

Onderwijszorgconsulenten kunnen ouders en scholen helpen om individueel en op maat tot goede afspraken te komen over de inzet van de zorg op school. Ouders en scholen kunnen een beroep doen op een onderwijszorgconsulent indien zij samen niet tot afspraken kunnen komen over een onderwijszorgarrangement. De onderwijszorgconsulenten zijn beschikbaar voor knelpunten bij onderwijszorgarrangementen waarbij sprake is van een zorgindicatie uit de Wet Langdurige Zorg, de Zorgverzekeringswet of de Jeugdwet.

Onderwijszorgconsulenten kunnen activeren, adviseren en bemiddelen. Ze gaan om tafel met de ouders, de school en met zorgaanbieder/betrokken organisaties vanuit de zorg om maatwerk daadwerkelijk voor elkaar te krijgen.

Doorzettingsmacht

Ieder samenwerkingsverband heeft in het ondersteuningsplan afspraken over doorzettingsmacht. In thuiszittersproblematiek komt het voor dat een leerling moeilijk te plaatsen is. In dit geval wordt volgens de afspraken in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband gehandeld om een passende onderwijsplek te realiseren.

Geschillen

In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat beschreven hoe omgegaan wordt met geschillen tussen ouders en school.

Bijlage 1: Beleidstafel thuiszitters

Doel: op basis van signalen uit verschillende regio's komen tot bovenregionale oplossingen als het gaat om thuiszitters.

1. Leerplicht houdt een actuele lijst bij met alle regionale thuiszitters, de reden van thuiszitten en de afspraken rond de aanpak.
2. Voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is er een apart overleg voor een bespreking van de lijst, het signaleren van knelpunten bij plaatsing en het vinden van regionale oplossingen.
3. Leerplicht maakt jaarlijks een analyse van de thuiszitterproblematiek in Holland Rijnland
4. Leerplicht informeert de schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en gemeenten over de knelpunten in Holland Rijnland (Duin- en Bollenstreek, Leidse regio en Rijnstreek) rond de thuiszittende leerlingen.
5. deelnemers aan de beleidstafel zijn het RBL Holland Rijnland, Team leerlingenzaken gemeente Alphen aan den Rijn en de directeuren van de samenwerkingsverbanden.
6. RBL Holland Rijnland neemt het initiatief tot het organiseren van de beleidstafel thuiszitters, alsmede het opstellen van een agenda en verslag.
7. Jaarlijks wordt het nut, de effectiviteit en de doelmatigheid van de beleidstafel geëvalueerd en worden aan de hand daarvan besluiten genomen over de voortgang.